

TIEDOTE 29.6.2020

Tasa-arvon edistäminen edellyttää konkreettisia toimenpiteitä yliopistoilta

Viisi yliopistoa neljästätoista täyttää tasa-arvolain mukaiset vaatimukset ja puolella yliopistoista on tasa-arvolain mukainen suunnitelma voimassa. Vain puolet yliopistoista on suunnitelmissaan tehnyt arvion aiemmista toimenpiteistään. Tiedot käyvät ilmi yliopistotutkija Inkeri Tanhuan opetus- ja kulttuuriministeriölle tekemässä selvityksessä korkeakoulujen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä. Keväällä 2020 tehty selvitys julkaistiin 16.6.2020.

-Näidenkin tulosten perusteella yliopistoilla on vielä paljon tehtävää tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat tuleekin saattaa lain tasolle yhteistyössä henkilöstöedustajien kanssa. Yliopistoissa on valtava määrä osaamista ja edellytyksiä sisällyttää suunnitelmiin konkreettisia tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviä toimenpiteitä, toteaa Professoriliiton puheenjohtaja Jouni Kivistö-Rahnasto.

Selvityksen mukaan korkeakoulujen henkilöstöpoliittisen tasa-arvon kehittämiskohteina painottuvat rekrytointi, urakehitys ja palkkaus, sekä syrjintään puuttuminen. Yliopistojen käytännön toimia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen ovat esimerkiksi:

- Tampereen yliopistossa tehtävänäyttäjien asiantuntijatehtäviin valitaan mahdollisuuksien mukaan tasapuolisesti naisia ja miehiä. Näin menetellään myös valmisteluryhmiä käytettäessä.
- Aalto-yliopisto käyttää sisäistä suorahakua aliedustettua ryhmää edustaville hakijoille. Edellä mainittu koskee aloja, joilla yksi sukupuoli on ollut vahvasti edustettuna, avoimen rekrytoinnin lisäksi.
- Turun yliopistossa rekrytointipäätöksiä tehtäessä harkitaan mahdollisuutta ottaa tehtävään aliedustettua sukupuolta oleva hakija, jos alalla on selvä (alle 40 % suuruinen) toisen sukupuolen aliedustus ja jos kärkihakijat ovat joko yhtä tai lähes yhtä päteviä.
- Svenska handelshögskolanin tavoitteena on saavuttaa tasapuolisempi sukupuolijakauma professoreiden keskuudessa.

Akatemiatutkijoista (Academy research fellow) 43 % on naisia (2018). Suomen Akatemian rahoittamien projektien johtajista (principal investigator, PI) 38 % on naisia (2018). Naisten osuus yliopistojen professorikunnasta on 32,2 % (syyskuu 2019). Yliopistojen rehtoreista 21 % on naisia. Naisten akateemiset uraputket vuotavat niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Professoriliitto on huolissaan tästä ilmiöstä.

Pääministeri Marinin hallituksen tavoitteena on nostaa Suomi tasa-arvon kärkimaaksi. Valtioneuvoston selonteko sukupuolten välisestä tasa-arvosta korkeakoulutuksessa ja tutkimuksessa (Kristiina Brunila, 2009) olisikin syytä uusaa.

Lisätietoja:

puheenjohtaja Jouni Kivistö-Rahnasto, 045 657 5757;

toiminnanjohtaja Tarja Niemelä, 050 340 2725

Naisten osuus yliopistojen professorikunnasta (full) (2019)

32,2 %

Naisten osuus akatemiautkijoista (2018)

43 %

Naisten osuus Suomen Akatemian rahoittamien projektien johtajista (2018)

38 %

Naisten osuus yliopistojen rehtoreista (2020)

21 %

Opetus- ja kulttuuriministeriön selvitys korkeakoulujen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä